

NSW Health Factsheet - Turkish

TB ile HIV arasındaki bağlantı – Bilgilendirme Belgesi

The connection between TB and HIV

Bu, Verem (TB) ve Edinilmiş Bağışıklık Yetersizliği Sendromu'na (AIDS) neden olan İnsanda Bağışıklık Yetersizliği Virüsü (HIV) hakkında bir bilgilendirme belgesidir. HIV taşıyan kişilerin diğer enfeksiyonları ve hastalıkları kapma olasılığı daha fazladır. Verem bu hastalıklardan biridir. Size verem tanısı konmuşsa veya sizde HIV varsa, bu bilgilendirme belgesi sizin içindir.

HIV veya AIDS ile yaşayan tahmini 40 milyon kişiden yaklaşık 13 milyonunda verem vardır. HIV'nin yanı sıra sizde verem de varsa, bunun erkenden bulunması önemlidir, böylece hem HIV hem de verem için tedaviye başlayabilirsiniz. Bu iki enfeksiyon tedavi edilmezse, çok ciddi hastalıklara neden olmak üzere birlikte çalışabilirler.

BÖLÜM 1: VEREM (TB)

TB nedir?

Vereme bir bakteri (mikrop) neden olur. Genellikle akciğerleri etkileyen bir hastalıktır ama vücudun beyin, böbrekler veya belkemiği gibi diğer kısımlarını da etkileyebilir. Verem bedende etkin veya gizli (uyku halinde) olabilir. Tedavi edilmezse, etkin verem ciddi sağlık sorunlarına, hatta ölüme neden olabilir.

Verem nasıl yayılır?

Verem bakterileri (mikropları) kişiden kişiye havadan ve genellikle kendisinde etkin Verem olan bir kişi öksürdüğünde, güldüğünde, aksırduğunda veya şarkı söylediğinde yayılır. Yakında olan bir kişi bu verem bakterilerini içine çekebilir ve verem olabilir. Verem, evdeki kabı kacağı, bardakları veya tabakları kullanmaktan veya bir kişiyi öperken tükürükten YAYILMAZ.

Etkin Veremin belirtileri nelerdir?

Etkin Verem olan kişiler çoğu kez:

• kendilerini halsiz ve hasta hisseder• hızla kilo kaybeder• (bazen kanlı olarak) öksürür ve göğüs ağrısı çeker	• ateşlenir ve• geceleri terler• ya da kimi zaman hiçbir belirti göstermezler.

Etkin verem ile gizli verem arasındaki fark nedir?

Etkin veremi olan kişiler, vücutlarında etkin olan çok sayıda verem mikropu nedeniyle hastadırlar. Gizli veremi olan kişilerde de etkin vereme neden olan bakteriler vardır, ancak bu bakteriler vücutlarında gizli (uyku halinde) olduğundan hasta değildirler. Genellikle geçmişte verem bakterisine maruz kalmışlardır. Ancak, gizli veremi olan kişiler, özellikle kendilerinde aynı zamanda HIV de varsa, gelecekte etkin verem olabilirler.

Sizde **etkin verem** varsa, bunun anlamı şudur:

- Vücudunuzda etkin verem bakterileri vardır
- Hastasınız ve öksürük, ateş, kilo kaybı, yorgunluk ve gece terlemeleri gibi belirtileriniz olabilir
- Başkalarına verem bakterisi yayabilirsiniz
- Hastalığı tedavi için ilaç alabilirsiniz.

Sizde **gizli verem** varsa, bunun anlamı şudur:

- Sizde verem bakterileri vardır ama etkin değildir
- Hasta değilsinizdir
- Başkalarına verem bakterilerini yayamazsınız
- Gelecekte etkin verem olmamak için ilaç alabilirsiniz

BÖLÜM 2: İNSANDA BAĞIŞIKLIK YETERSİZLİĞİ VİRÜSÜ (HIV)

HIV nedir?

HIV, AIDS'e neden olabilen virüstür. HIV vücudun bağışıklık sistemine saldırır. Size HIV bulaşmışsa, HIV-pozitif olduğunuz söylenir. Bu, HIV'nin kan dolaşımınıza girmiş olduğu anlamına gelir.

HIV nasıl tedavi edilir?

HIV kan, meni, kadınlık organı sıvıları ve anne sütü gibi beden sıvılarında bulunur. HIV enfeksiyonu, bu beden sıvılarının enfeksiyonlu bir kişiden başka bir kişinin kan dolaşımına girmesiyle gerçekleşir.

HIV sadece şu yollarla geçer:

- Prezervatifsiz cinsel ilişki (korunmasız seks)
- İğnelerin, şırıngaların ve uyuşturucu enjekte etmekte kullanılan diğer gereçlerin paylaşılması
- Gebelik, doğum ya da emzirme sırasında anneden çocuğa
- Kan nakli ve/veya kan ürünleri (Avustralya'da kan ürünleri 1985'ten bu yana HIV taramasından geçmektedir)

HIV şu yollarla GEÇEMEZ: öksürme, öpüşme, aksırma, tükürme, ağlama, çatal-bıçak takımını paylaşma, yatak takımları, tuvaletler, duşlar veya herhangi bir şekilde sıradan temas.

HIV'nin belirtileri nelerdir?

Sadece bakarak bir kişide HIV olup olmadığını anlayamazsınız. HIV olan çoğu kişiler sağlıklı görülür ve belirtileri yoktur. Herhangi bir belirtinin görülmeye başlaması birkaç yıl olabilir ve kendisinde HIV olan birçok kişi bunu kendisi dahi bilmez.

HIV ile AIDS arasındaki fark nedir?

HIV vücudun bağışıklık sistemine saldırır. Tedavi edilmezse, HIV bağışıklık sistemine hasar verir ve böylece sistem yaygın enfeksiyonlara karşı artık mücadele edemez ve kişi hastalık hatta ölüm riski altına girer. Bu, AIDS, Edinilmiş Bağışıklık Yetersizliği Sendromu olarak bilinen durumdur.

Sizde HIV varsa bunun anlamı şudur:

- Sizde AIDS'e neden olan virüs vardır
- Sizde belirtiler olmayabilir
- Tedavi edilebilirsiniz

BÖLÜM 3: VEREM VE HIV – TEST VE TARAMA

HIV bağışıklık sistemini zayıflatır – “başka enfeksiyonlar için kapıyı açar”, böylece, sizde HIV ve gizli verem varsa, etkin verem geliştirme olasılığınız yüksektir. Bu iki enfeksiyon tedavi edilmezse, çok ciddi hastalığa neden olacak şekilde birlikte çalışırlar.

Bende HIV varsa verem için testten geçmem niçin önemlidir?

Sizde HIV varsa, gizli vereminiz olup olmadığını öğrenmek, gizli veremin HIV ile birlikte etkin vereme dönüşme olasılığı çok fazla olduğundan, önemlidir. HIV'nin yanı sıra sizde verem de varsa, tedavi olabilirsiniz.

Bende etkin verem varsa HIV testinden geçmem niçin önemlidir?

Sizde etkin verem varsa, HIV'nizin de olup olmadığını öğrenmek, etkin veremi olan kişiler kimi zaman HIV'si de olan kişiler olduklarından, önemlidir. Sizde HIV'nin yanı sıra etkin verem de varsa, tedavi olabilmeniz için testten geçmeniz önemlidir.

Verem için hangi testlerden geçmem gerekir?

NSW'deki herhangi bir göğüs kliniğinde üç yaygın verem testi yapılabilir: Bu testler şunlardır:

- Tüberkülin Cilt Testi (TST), aynı zamanda Mantoux testi olarak da bilinir.
- Bir göğüs röntgeni
- Bir tükürük testi.

Bu testler geçmişte vereme maruz kalmışsanız (gizli verem) ya da sizde etkin verem varsa bunu ortaya çıkarabilir. Hangi testlerin gerekli olduğuna dair karar göğüs kliniğince verilecektir.

HIV için hangi testlerden geçmem gerekir?

HIV için bir kan testi NSW'deki herhangi bir cinsel sağlık kliniğinde veya doktorunuzda yapılabilir.

Masrafı nedir?

Verem için bütün testler NSW'deki göğüs kliniklerinde ÜCRETSİZDİR. Bir göğüs kliniğine gitmek için randevuya ihtiyacınız olabilir ama Medicare kartına ihtiyacınız yoktur.

HIV testi NSW'deki cinsel sağlık kliniklerinde ÜCRETSİZDİR ve Medicare kartına ihtiyacınız yoktur. Ayrıca doktorunuzda da yaptırılabilir ama Medicare kartına ihtiyacınız olur.

BÖLÜM 4: VEREM VE HIV TEDAVİLERİ

TB tedavileri

Etkin verem, HIV'li kişilerde tedavi edilip iyileştirilebilir. Etkin verem, en az 6 ay süreyle antibiyotiklerin bileşimi ile tedavi edilir. Olası yan etkileri kontrol etmek ve tedavinin tamamlandığından emin olmak üzere bir hemşire verem ilaçlarını almanızı izler.

Gizli verem de, HIV'li kişilerde, etkin vereme dönüşmesini önlemek için 6 ay süren antibiyotiklerle tedavi edilir.

HIV için tedaviler

Şu anda HIV ve AIDS için tedavi mevcut değildir, ancak, HIV ile mücadele etmek ve virüsün bağışıklık sistemine vereceği hasarı yavaşlatmak için birçok ilaç geliştirilmiştir. HIV virüsü olan birçok kişi tedavilerle iyi bir şekilde kalıp sağlıklı, hareketli ve doyurucu yaşamlar sürebilir.

Masrafı nedir?

Tüm verem tedavileri ÜCRETSİZDİR. Medicare kartı gerekmez.

Medicare kartı ile küçük bir ücret karşılığında herkes için HIV tedavisi bulunmaktadır.

BÖLÜM 5: DİĞER BİLGİLER

Bende HIV veya verem bulunması göç konumumu etkileyecek mi?

Verem:

Gizli verem enfeksiyonu ve etkin verem hastalığınızın olması, Avustralya'daki göç konumunuzu ETKİLEMEYECEKTİR.

HIV:

Sürekli oturma hakkınız varsa, sizde HIV olması göç konumunuzu ETKİLEMEYECEKTİR. Ancak, sürekli oturma için başvuru yapan herkesin, bir HIV testi ve bir göğüs röntgenini de içeren bir sağlık testinden geçmesi gerekir. Sürekli oturma hakkına sahip olmaya ilişkin yasalar ve yönetmelikler karmaşıktır. Bu nedenle, ehliyetli bir Göç Acentası'ndan hukuksal tavsiye almak önemlidir.

Gizlilik

Gizlilik, bir sağlık servisinin sizin hakkınızda sahip olduğu bilgilerin gizli kalması demektir ve bu bilgileri, sizin izniniz olmadan başkalarına veremezler. Herhangi bir sağlık bakımı görevlisinin size ait özel bilgileri başkalarıyla görüşmesi Avustralya'da yasalara aykırıdır.

Tercüman kullanmak

Sağlık bakımı görevlileri ya da diğer servislerle konuşurken tercüman kullanabilirsiniz. Tüm sağlık bakımı görevlilerinin olduğu gibi tercümanların da gizliliğinizi koruması ZORUNLUDUR.

Bir tercüman kullanarak:

- Size söylenen her şeyi anlayabilirsiniz
- Söylediğiniz herşeyin anlaşıldığından emin olabilirsiniz
- Sorular sorup yanıtlar alabilirsiniz
- Testleri ya da tedaviyi anlayıp bunlara rıza gösterebilirsiniz

Telefonla tercümanlar da (TIS) Avustralya'nın her yerinde mevcuttur. (Yerel konuşma ücreti karşılığında) 131 450'yi arayıp konuşmak istediğiniz servise bir tercümanla birlikte bağlanırsınız.

YARDIMCI OLABİLECEK SERVİSLER:

Göğüs Klinikleri

En yakın göğüs kliniğiniz için şu siteye girin:

www.health.nsw.gov.au/publichealth/infectious/tb/pdf/chest_clinics/pdf

Cinsel Sağlık Klinikleri

En yakın cinsel sağlık kliniğiniz (Sexual Health Clinic) için Beyaz Sayfalı telefon rehberinde 'S' harfine bakın VEYA 1800 451 624'ten Cinsel Sağlık Bilgilendirme Hattı'nı arayın.

HIV hakkında kendi dilinizde daha ayrıntılı bilgi için şu siteye girin:

Çokkültürlü HIV/AIDS ve C Tipi Sarılık Servisi

www.multiculturalhivhepc.net.au

TB hakkında kendi dilinizde daha ayrıntılı bilgi için şu siteye girin:

Çokkültürlü Sağlık İletişim Servisi

www.mhcs.nsw.gov.au

NSW Sağlık Bakanlığı

www.health.nsw.gov.au/PublicHealth/Infectious/TB/index.asp